

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Romana Fremra a soudců Mgr. Jany Kajzrové a Mgr. Jana Podaného ve věci

žalobkyně: **Mgr. K[redacted] C[redacted]**, narozená dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátkou JUDr. Jaroslavou Šafránkovou
sídlem Lublaňská 673/24, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **J[redacted] S[redacted]**, narozený dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátkou Mgr. Kateřinou Zagorovou
sídlem Na Sklonku 368/9, 150 00 Praha 5

o výživné manželky
o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu Praha-západ ze dne 16.12.2022, č.j. 3 C 159/2020-388

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.

II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na náhradě nákladů odvolacího řízení 61 952 Kč, do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právní zástupkyně žalovaného.

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Šulcová

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Okresního soudu Praha-západ ze dne 16.12.2022, č.j. 3 C 159/2020-388, (dále jen „rozsudek soudu prvního stupně“), zamítl žalobu žalobkyně ze dne 5.5.2020, kterou se domáhala proti žalovanému stanovení výživného manželce ve výši 75 000 Kč měsíčně, počínaje okamžikem podání žaloby. Ve výroku II. uložil procesně neúspěšné žalobkyni povinnost zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení v částce 201 707 Kč, do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupkyně žalovaného. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že přiznání výživného, byť i v minimální výši, by bylo v daném případě v rozporu s dobrými mravy, jelikož rozvrat a následný rozvod manželství účastníků byly zapříčiněny tím, že žalobkyně navázala mimomanželský vztah s panem A[redacted] M[redacted], v souvislosti s nímž také ze společné domácnosti s žalovaným od rodiny (včetně od svých synů nezletilého P[redacted] a zletilého J[redacted]) odešla. Vyšel ze zjištění, že účastníci uzavřeli manželství dne 28. 6. 1996. Dne 2. 6. 2006 se narodil jejich jediný společný syn P[redacted]. K zániku manželství účastníků došlo v průběhu řízení rozvodem k 10. 7. 2021. Hlavní a bezprostřední příčina rozvratu manželství spočívala v novém vztahu žalobkyně s panem A[redacted] M[redacted], s nímž žalobkyně v průběhu manželství navázala partnerský vztah a jemuž v textových zprávách psala, že s ním chce žít a že jej miluje. V prosinci 2019 se svěřila společnému příteli účastníků R[redacted] S[redacted], že v manželství s žalovaným nechce nadále setrvávat, přeje si žít v Itálii a chce jiný vztah. V prosinci 2019 se o nevěře žalobkyně dozvěděl na základě zprávy od partnerky A[redacted] M[redacted], paní G[redacted] T[redacted], též zletilý syn žalobkyně (z předchozího vztahu) J[redacted] U[redacted]. V únoru 2020 R[redacted] S[redacted] napsala, že z manželství odejde a přenechá žalovanému celý dům. O záměru rozvést se žalobkyně napsala dne 29. 2. 2020 také textovou zprávu žalovanému. Nezletilému P[redacted] sdělila, že od žalovaného odejde nejpozději do P[redacted] narozenin. Dne 10. 4. 2020 došlo mezi účastníky k incidentu, při kterém se vzájemně napadali a nadávali si a po němž žalobkyně opustila společnou domácnost s žalovaným. Dne 4. 5. 2020 ji žalovaný vyzval k návratu domů, dne 5. 5. 2020 žalobkyně požádala z [redacted] o změnu příjmení nezletilého P[redacted] a za svou doručovací adresu označila italskou adresu. Účastníci se v manželství sice hádali, jejich manželská krize však vygradovala poté, co se žalovaný dozvěděl o nevěře žalobkyně s A[redacted] M[redacted]. Na základě popsaného zjištěného stavu soud prvního stupně za použití zejména § 2 odst. 3 a § 687 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění (dále jen „o.z.“), žalobu zamítl, když dospěl k závěru, že nároku žalobkyně na přiznání výživného manželky za dané konkrétní popsané situace nelze vyhovět pro jeho rozpor s dobrými mravy.

2. Proti shora uvedenému rozsudku soudu prvního stupně podala žalobkyně včasné odvolání. Namítala, že soud prvního stupně neprovedl všechny jí navrhované důkazy, převážně byly prováděny důkazy žalovaného, čímž mělo dojít k porušení zásady rovnosti a k porušení práva na spravedlivý proces. Provedené důkazy soud prvního stupně nesprávně vyhodnotil, z čehož plynou i nesprávná skutková zjištění, v rozporu se zásadou ústnosti a bezprostřednosti nebyly provedeny všechny žalobkyní navrhované svědecké výpovědi, často se soud spokojil s písemnými prohlášeními. Dle žalobkyně soud prvního stupně neuvedl důvody, pro které žalobu zamítl, chybí řádné odůvodnění, pročež měla rozsudek za nepřezkoumatelný. Soudu prvního stupně vytýkala, že se nevypořádal se všemi jejími námitkami o nepravdách tvrzených žalovaným, že se nevypořádal s dehonestujícími tvrzeními žalovaného o žalobkyni, její tvrzení ve vyjádřeních zůstala opomenuta, stejně jako důkazy, které k tomu předkládala. Namítala, že se soud „rozhodl uvěřit žalovanému“, že jej opustila, protože si našla známost s jiným mužem, ačkoliv ve svých podáních popisovala důvody, které ji vedly k závěru, že nemůže setrvat v manželství s žalovaným. Zpochybňovala věrohodnost výpovědi svého syna J[redacted], poukazovala na narušenost jejich vzájemného vztahu a na to, že informace o jejím vztahu s panem M[redacted] měl mít tento svědek jen zprostředkovaně. Dle žalobkyně v napadeném rozsudku soudu prvního stupně absentovala seznatelnost úvah soudu, soud dle ní neuvedl, co z jednotlivých důkazů zjistil, čemu uvěřil a čemu

ne a z jakých důvodů. Dle žalobkyně nebylo žádným způsobem zjištěno a osvědčeno, že by měla intimní vztah s A M . Ani soud prvního stupně, a ani rozvodový soud se nepokusili objasnit, „co je to pohlavní styk všeho druhu“, který měla mít žalobkyně s A M dle písemného prohlášení jeho dlouholeté družky paní T . Žalobkyně zdůrazňovala, že i v rozvodovém rozsudku bylo konstatováno, že žalobkyně nebyla dlouhodobě v manželství spokojená, cítila se nedoceněná, už v zimě 2019 se rozhodla manželství ukončit. Namítala, že její poznámka o změně náhledu společnosti na morálku a nevěru byla účelově vytržena z kontextu, že se soud nevypořádal s jejím tvrzením ohledně její péče o P až do doby opuštění domácnosti a jejími zásluhami na jeho výchově, že opustila veškeré své zázemí, protože se věnovala celodenní péči o nezletilého syna, že manželství mělo být dlouhodobě nespokojené. Navrhovala zrušení rozsudku soudu prvního stupně a jeho vrácení k dalšímu řízení.

3. Žalovaný ve svém vyjádření k odvolání předně uvedl, že se ztotožňuje se závěrem rozsudku soudu prvního stupně, který byl dle jeho názoru vydán v souladu s procesními i hmotněprávními předpisy. Dle žalovaného bylo v řízení prokázáno, že žalobkyně navázala mimomanželský vztah, což bylo bezprostředním důvodem rozpadu 25 let trvajícího manželství. K námitkám žalobkyně uvedl, že není pravdou, že by soud prvního stupně neprovedl žádné žalobkyní navržené důkazy a poukázal na ty, které byly k jejímu návrhu provedeny. Zdůraznil, že stěžení tvrzení žalovaného o mimomanželském vztahu žalobkyně bylo prokázáno zejména výpovědí dle žalovaného důvěryhodného svědka R S , kterému sama žalobkyně opakovaně přiznala daný mimomanželský vztah. Svědek J U , jenž je synem nikoli žalovaného ale žalobkyně, pak vypovídal jako přímý svědek incidentu z 10.4.2020, po němž žalobkyně opustila rodinu, když v té době s rodinou žil, a jeho svědectví tak bylo přímé. Naopak svědkyně navrhované žalobkyní byly dle žalovaného pouze svědkyněmi z doslechu, nebyly přímými svědky tvrzených událostí a informace mohly mít jen z doslechu od žalobkyně. Žalovaný trval na tom, že přiznání výživného by v daném případě s ohledem na okolnosti věci byly v rozporu s dobrými mravy, další dokazování k životní úrovni obou účastníků považoval za nadbytečné. Navrhoval potvrzení rozsudku soudu prvního stupně.

4. Krajský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení, které mu předcházelo, podle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“), a shledal odvolání žalobkyně nedůvodným.

5. Posouzením dosavadního obsahu spisu soudu prvního stupně odvolací soud nezjistil, že by řízení před soudem prvního stupně trpělo některou ze zmatečnostních vad řízení, uvedených v § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a), b), odst. 3 o.s.ř. či jinou vadou řízení, která by měla nebo mohla mít za následek nesprávnost rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci, k nimž je odvolací soud povinen přihlížet i z úřední povinnosti.

6. Soud prvního stupně na základě provedených důkazů dostatečně zjistil skutkový stav věci, který podrobně ve svém rozsudku popsal. Na základě zjištěných skutečností učinil správné skutkové závěry, které přesvědčivě a detailně vysvětlil a odůvodnil. Uvedl, které (podstatné, pro rozhodnutí ve věci relevantní) skutečnosti má za prokázány a které nikoli, podrobně vyložil, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů i z jakých důvodů neprováděl další dokazování. Odvolací soud pro stručnost na skutková zjištění popsaná v rozsudku soudu prvého stupně plně odkazuje.

7. Zjištěný skutkový stav pak soud prvního stupně správně hodnotil i po stránce právní, za použití na věc dopadající právní úpravy obsažené v § 2 odst. 3, § 687, § 697 a § 913 o.z., kterou citoval. Přiléhavě též věc hodnotil i s přihlédnutím k judikatuře, v níž byly řešeny obdobné situace, kdy v podrobnostech se v daném směru pro stručnost na pečlivé odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně odkazuje.

8. Námitky žalobkyně v jejím odvolání neshledal odvolací soud důvodnými. K neprovedení veškerých žalobkyní navržených důkazů soudem prvního stupně se především připomíná, že v souladu s procesní úpravou je to soud, kdo rozhoduje, které z navrhovaných důkazů provede (viz § 120 odst. 1 věta druhá o.s.ř.). Není jeho povinností provádět veškeré důkazy, které účastníci navrhnou, pokud má za to, že skutečnosti nutné pro rozhodnutí ve věci již byly spolehlivě zjištěny, a provádění dalších označených důkazů by bylo nadbytečné, v rozporu se zásadou hospodárnosti řízení, a nemohlo by přinést žádná jiná, nová relevantní zjištění, či pokud je další dokazování procesně nepřípustné. Okolnost, jaký počet svědků navržených tou či onou stranou sporu byl vyslechnut, je sama o sobě bezvýznamná. Zásada rovného přístupu k oběma stranám sporu neznamená, že by soud musel provést vždy shodný počet důkazů, které obě strany navrhly. Soud prvního stupně současně v rozhodnutí jasně vysvětlil, z jakých důvodů v dalším dokazování nepokračoval. Jasně též uvedl, jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil a jaká zjištění na základě provedeného dokazování učinil, k jakým závěrům dospěl a jak věc posoudil po právní stránce. Výtky žalobkyně v tomto směru neodpovídají obsahu napadeného rozsudku. To, že žalobkyně s hodnocením důkazů soudem prvního stupně a s jeho skutkovými závěry a právním hodnocením nesouhlasila, rozsudek nepřezkoumatelným (jak také v odvolání tvrdila) nečiní.

9. Pokud žalobkyně namítala, že nebyly provedeny její důkazy, jimiž hodlala vyvracet pravdivost důkazů protistrany, je na místě připomenout, že soud prvního stupně založil své rozhodnutí zejména na zjištěních učiněných na základě důkazů svědeckou výpovědí R[redacted] S[redacted] a ze snímků textové telefonní konverzace mezi žalobkyní a tímto svědkem, kdy žalobkyně se tomuto svědkovi svěřila s navázáním nového vztahu s jiným mužem a se svým (zjevně souvisejícím) rozhodnutím od žalovaného odejít a začít žít nový život. Tento mimomanželský poměr žalobkyně s panem A[redacted] M[redacted] byl dále shledán soudem prvního stupně bezpečně prokázaným i z obsahu k důkazu provedených snímků textové telefonní konverzace mezi žalobkyní a tímto mužem, obsahující jasná milostná vyznání lásky ze strany žalobkyně vůči A[redacted] M[redacted]. Žádný z neprovedených důkazů navrhovaných žalobkyní k vyvrácení právě těchto důkazů, na nichž byly rozhodující závěry soudu prvního stupně založeny, nesměřoval. Žalobkyně sama ostatně ani pravdivost těchto důkazů v podstatě nijak konkrétně nesporovala. Obsah dotčené textové komunikace s A[redacted] M[redacted] ani nepopírala, a to i v paralelně proběhlém řízení o rozvod manželství účastníků, kde rozvodový soud dospěl ke shodnému závěru o nevěře žalobkyně jakožto příčině rozvratu manželství účastníků. Pokud žalobkyně hodlala dalšími důkazy vyvracet pravdivost jiných tvrzení a důkazů žalovaného (ve věci samé však irelevantních), soud prvního stupně nepochybil, pokud takové dokazování (pro jeho bezpředmětnost) nevedl. Obdobně pak nelze spatřovat pochybení soudu ani v tom, pokud se detailně nezaobíral každým jednotlivým tvrzením a argumentům účastníků v jejich početných a obsahově velmi rozsáhlých podáních, popisujících jejich předchozí soužití, pokud tato tvrzení nemohla mít vliv na konečné rozhodnutí soudu ve věci.

10. Odvolací soud se zcela ztotožnil se závěrem soudu, že hlavní příčinou odchodu žalobkyně od rodiny po incidentu ze dne 10.4.2020 byl právě její mimomanželský vztah s uvedeným mužem. Tento vztah současně nelze považovat až za následek již dříve hluboce, trvale a nenapravitelně rozvráceného manželského vztahu účastníků. Zjištěné skutečnosti o takovém stavu věcí (jak se žalobkyně snažila pohled na ně prosadit) nesvědčí. Předmětný vztah žalobkyně navázala v době, kdy rodina žila s ohledem na studium syna F[redacted] v Itálii, kde se však z pracovních důvodů žalovaný s rodinou zdržoval méně často než při předchozím vedení společné domácnosti v Čechách. Žalobkyni lze asi pochopit v tom směru, že v novém místě bydliště po přestěhování se z Čech se mohla cítit v důsledku toho více sama, což přispělo k navázání blízkého vztahu s mužem bydlícím v sousedství, s nímž, i jeho rodinou, se rodina žalobkyně začala více stýkat a přátelit, a s nímž dokonce žalovaný navázal i jistou pracovní spolupráci. Rozhodnutí o přesídlení rodiny do Itálie však bylo (nakonec) nejen rozhodnutím žalovaného, jak se snažila

žalobkyně argumentovat, ale též samotné žalobkyně, která se ostatně právě do Itálie hodlala vrátit i v roce 2020, kdy došlo k (původně zamýšlenému jako dočasnému) návratu rodiny do Čech v souvislosti se zraněním syna F[redacted] a jeho léčením, a to navzdory tehdy začínající pandemické situaci s Covidem. Zmíněný přátelský vztah žalobkyně s A[redacted] Ma[redacted] však zjevně přerostl někdy v průběhu roku 2019 z běžného přátelství do již neakceptovatelného mnohem bližšího poměru, v důsledku něhož se rozhodla soužití s žalovaným ukončit a začít žít svůj život jinak, právě s tímto jiným mužem. Pokud žalobkyně zpochybňovala míru intimity (otázku existence pohlavních styků) udržované v daném vztahu, odvolací soud zdůrazňuje, že prokazování těchto intimních detailů z mimomanželského poměru žalobkyně s A[redacted] M[redacted] nebylo pro závěry soudu relevantní. Nejen tedy pro rozpor se zásadou koncentrace a neúplné apelace, ale též z tohoto důvodu (pro irelevantnost takového zjištění) nebyl v odvolacím řízení žalobkyní navržený důkaz (v podobě přípisu lékaře vyjadřujícího se k zdravotnímu stavu pana A[redacted] M[redacted]) proveden a nebylo nutné se touto otázkou více zaobírat. Podstatné bylo, že žalobkyně v důsledku tohoto mimomanželského poměru (ať již byl či nebyl po sexuální stránce naplněn jakkoli) s jiným mužem se rozhodla soužití v rodině se žalovaným (a i se svým nezletilým synem) ukončit a ze společné domácnosti odešla s nepochybným záměrem žít svůj život jinak, v jiném vztahu, s jiným mužem. V takovém rozhodnutí nelze sice nikomu bránit a nikoho nelze nutit proti jeho vůli setrvávat v manželském svazku, v němž již žít nadále nechce. Odvolací soud se plně ztotožnil s hodnocením věci soudem prvního stupně v tom směru, že v takovém případě dané okolnosti vylučují pro zjevný rozpor s dobrými mravy právo takového manžela na placení výživného od druhého manžela, kterého takto dobrovolně opustil, aniž k tomu měl jinou příčinu než právě své vlastní rozhodnutí žít v jiném vztahu. Incident ze dne 10.4.2020 byl zjevně v dané konstelaci vztahů pouze katalyzátorem rozhodnutí žalobkyně od žalovaného odejít, nikoli však podstatnou příčinou. Byť tedy mezi manžely obecně až do okamžiku zániku manželství zásadně trvá vzájemná vyživovací povinnost, je nutno vážit i jiné vzájemné povinnosti manželů, rámcově shrnuté v soudem prvního stupně citovaném § 687 odst. 2 o.z. Podle uvedeného ustanovení jsou si manželé navzájem povinni úctou, jsou povinni žít spolu, být si věrni, vzájemně respektovat svou důstojnost, podporovat se, udržovat rodinné společenství, vytvářet zdravé rodinné prostředí a společně pečovat o děti. Tyto povinnosti žalobkyně bez pochyb závažně porušila, a to jak předmětným navázáním nového vztahu s jiným mužem, tak tím, že od rodiny odešla a ukončila tak udržování dosavadního rodinného společenství za okolností a z důvodů tak, jak bylo zjištěno, kdy se již na tomto rodinném společenství (ani na péči o nezletilé dítě, byť již blízké věku dospělosti) nijak osobně ani finančně nepodílela. Na uvedeném nemohly nic změnit ani poukazy žalobkyně na její dřívější péči o společnou domácnost či nezletilého syna. Za daných konkrétních okolností byl tedy i odvolacím soudem shledán uplatněný nárok na hrazení výživného manželky v době po daném jednostranném ukončení společného soužití žalobkyně a žalovaného a opuštění rodinného společenství jako rozporný s dobrými mravy.

11. Na základě shora uvedeného Krajský soud v Praze shledal závěry rozsudku soudu prvního stupně věcně zcela správné a odpovídající učiněným skutkovým zjištěním, opírajícím se o výsledky v dostatečném rozsahu provedeného dokazování. Rozsudek soudu prvního stupně byl proto podle § 219 o.s.ř. potvrzen, a to včetně rovněž věcně správného rozhodnutí o nákladech řízení, odpovídající zásadě procesního úspěchu ve věci (§ 142 odst. 1 o.s.ř.), kdy v podrobnostech se opět pro stručnost odkazuje na pečlivé a vyčerpávající odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně.

12. Náhradu nákladů odvolacího řízení odvolací soud přiznal podle § 142 odst. 1 o.s.ř. a § 151 odst. 1 o.s.ř. za použití § 224 odst. 1 o.s.ř. v plném rozsahu procesně úspěšnému žalovanému, a to v celkové výši 61 952 Kč, odpovídající 4 x odměně zástupkyně žalovaného po 12 500 Kč za 4 úkony právní služby (1. vyjádření k odvolání žalobkyně, 2. duplika žalovaného datovaná 4.9.2023 k replice žalobkyně, 3.+ 4. účast na jednání odvolacího soudu dne 7.9.2023 delším než 2 hodiny),

4 x náhradě hotových výdajů po 300 Kč a náhradě DPH 21 %, tj. v částce 10 752 Kč, to vše dle § 7, § 11 odst. 1 písm. d), g), k), § 13 odst. 1, 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb, advokátního tarifu, a § 137 odst. 1, 3 o.s.ř. Důvody hodné zvláštního zřetele odůvodňující byť částečné nepřiznání náhrady účelně vynaložených nákladů procesně úspěšnému žalovanému nebyly zjištěny (§ 150 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Praha, 7. září 2023

Mgr. Roman FREMR v. r.
předseda senátu